

An American newspaper, printed in the Windish language, promulgating American ideas and principles to liberty loving Windish race
Published every Friday

Szlovencov Glász

AMERIKANSZKI
AMERICAN WINDISH VOICE

Nájvékse i nájbole razsürjene vendzke novine vu Zdrúseni Drzsélaj, steri vszáki réd vu Ameriki zsvoucsi vendov szlisnoszti szlúszli.
Szhája vszáki pétek

"ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879."

VOL. IV. LEJTNITECSAJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN. DECEMBER 5, 1924.

No. 49.

Troje Decé Je Zgorelo Na Mrtvo Vu Fountain Hill-i

Mrs. Mary Dreisbach je hram zaprla ino je k-szouszedi odísła po vodou. — Gdá je prouti doumi sla te je hram zse z-plamom goró. — Nej je mogouse bilou deco obrániti.

Sztrasen ogen je bio zdaj v-pondelek predpoudnom na Fountain Hill-i, vu sterom ognji je zgorelo trouje decé, Ruby sztar devét meszecov, Charles, dvejt leti, i Earl stiri i pou leta sztar. Deca je bila Mr. i Mrs. Admiral Dreisbach-ova. Ogen je vóvdaro vu tisztom casazi, gda je tá decé mati na krátek casaz povrgla szvoje trouje decé szamérne, ár je k-szouszedi sla po vodou, stero je pouleg trízstou fuszov dalecs vkraj od nyigovaga douma bilou. Decé oca je túdi nej bio domá, ár je tisztoaga hípa delo, tak je deca száma bila domá.

Miss Jennie Dreisbach té decé sztrina, stera pouleg Jeter Avenue prebiva i stero je trno pouleg nyénoga brato douma, je vídla nájprve din med 9 i 10 vórov. Ona je vesazi gori bejszala k-tomi hrámi, ali gda je sesela dveri odprejtí, je nej mogla vecs notri vu hram pridí, ár je te zse z-plamom goró i din je túdi moesen bio. Ona je csúla jocs toga szrejdnyega pojba i tak je znála, ka je deca esce zsvoucsa. Mati je rávno tisztoaga hípa prisla domou i malo je nej odnorejla odtoga znánya, ka je nej mogouse obrániti szvoje trouje decé od ognja szmrti. Decé sztári oca je túdi vesazi bio na tom neszreosnom meszti ali nej je bilou mogouse deco obrániti i hram túdi nej.

Fire chief James Murpfi i Fountain Hill ognygaszilci szo na alárm vesazi na meszto prisli, ali doszta szo nej bíli mogouse napraviti, ár je voda trno dalecs vkraj bíla od toga neszreosnoga hrama. Nájblízse je, odkéc bi vodou doubili je na Broadway i Lechaveki Spring Avenue, stero je okouli 2000 fuszov dalecs vkraj bilou

K-toj nevouli je esese tou keoj prislo, ka sze nyim je príceji vkúper prikapesenyi eden evék potro, za steroga volo szo vodou nej mogouse bíli dobiti. Tak potisztom je Fire Chief Murphy pomoucs proszo od Bethlehemszki váraszki ognygaszilcov, steri szo túdi prisli, ali tecsász je zse te máli hram do tla doli zgoro i trouje decé tejlá szo zse v-peovnici na pepéo bíle zgorejua.

St. Lukes spítáo ambulance je bio vóposzláni z-tém vüpanyom, ka more bidti deco dönok lehko obránijo ali nej je bilou potrejbessina na nyega. Ob pou ednoj vóri popoldnévi je prajca esese izda gorejla z-decé tejlami vrét, stero je zse vecs nej bilou poznati drúgo kak szamo kúp pepéla.

Mr. Dreisbach je delo pouleg Emaus-a, gda sze je ogeny vóvtrgno vu nyegovom doumi, po steroga szo glász poszlali, gda sze je neszreosa zgedóla i okouli popoldnéva je zse domou prislo. Od toga odnya je tá familija vsze zgúbila, ka szo vu hrámi meli i ka je nyim nájdragse bilou nyigova mála deca, stera je vóvdopunila familie okroug. Deca je na pepéo zgoréjla.

Ka kak sze je ogen zacso tou nisece nemre znati. Mrs. Dreisbach je ogen mejlá vu sparheti vkúnyi, gda je odísła i

zvóntoga szo bíle oljove káhle vdrúgoj hizsi, ali tam je nej bilou ognja. Mrs. Dreisbach tak právi, ka gda je ona odísła, te sze je te nájstarejsi szin z-pérami spílo i more bidti je papér na sparheti vuzsgo, ka naj olivoe káhle vuzsgé, ali sze je pa gvánt od papéra vuzsgo.

Fedák Sári znouva vu Bethlehem príde

Fedák Sári héresna kúntlarca je tak szkonesala, ka esese pár kédnov vu Ameriki osztáne ino de drzsála edno dvakrát naprejdávanye po okrouznoj pouti. Popolno je na nouvo nasztávila szvoje drúszbo z-nájbouszsimi kúntlarami, kakti: Fedák Sári, Thury Ilona, Pataky Vilma, Sipos Helén, Vajda Frigyes, Kenessy József, Vince Mihály, Sziklay Béla, R. Tóth József, Vámos Jenő, Pataky Béla i drúgi. Tou szo pa vszi táksi poznáni i dobri kúntlarje, od steri je vísesnye píszti od nyigovoga talemuma, eden je bougsi od drúgoga. Fedák Zsazse drúszba písesztni keden v-szrejdo, decembra 10-ga príde vu Bethlehem z-ednim héresnim falatom "Leány-vásár"-om, steroga szo po cejlom szvejtí spilali z-velkim nászhajom. Naprejdávanye de drzsáno vu Vogrszkom Halli. Troustamo sze, ka Szlovenci vu velkom raesuni vzemejo tao na toj zmejnubi, ali porácsamo vszákomí, naj sze poszkrbijo za tiketi naprej, ár je vesazi razneszéjo, naj szí vszáki naprej zagvúsa szvojt sztolec.

Vogrszki zmejnjarov naprejdávanye vu Vogrszkom Halli

Zdaj v-tork je spilala Kondor Ibolya i Nádor Jenőja vogrszka zmejnjaliska gárda vu Vogrszkom Halli pred szploj máloga raesuna publikom. Tou pout je tá prebrána i dobra zmejnjaliska drúszba naprejdávála "Hajnali tánc" iména prelejpi operette z-prevecs velkov povidnosztojov. Trno csúdnó sze nam vídi, ka szo Szlovenci — zvón edno pár — nej vzéli tála na tom lejpom spilányi, ár je zdaj nej bíla med nyimi Fedák Sári, ali ovak szo pa vszi tiszti kúntlarje spilali, kak prvle, gda je ona zsnymí bíla, ino kí szo trno lejpo naprejdávanye produkálivali brezi Fedáka túdi. Csúdivamo sze na tom, ka zakaj ne podpérajó tiszte kúntlarje, od steri je lehko vszáki zagvúsani, ka za szvoje peneze dobí tiszto, ka zselej i esáka. Nej trbejt vszígdlár na tou csakati, ka písejo od nyí novine, ár tiszte vszígdlár tak písejo, kak nyim plácsajo, csi vecs plácsajo, véksi reklám nyim rédíjo, velke rekláme je pa szamo bozsnim zmejnjarom potrejbno.

EDNA VOGRSZKA DEKLA JE SCSELA VÖPREPRAVITI EDNO FAMILIJO VU POBOZSNOJ BESZNOUCSI

Kuzmák Mária je baltov bujla ednoga amerikanca, vu koga doumi je szlúszila. — Nevarno je oranila vertinyo i nyéno hcsér túdi. — "Boug je dao z-menom tou csiníti"—právi dekla

Plainfield, N. J., dec. 1. — Poboosnoszti je na groznoga csinejnja doprinesávanye nadígávála edno vogrszko dekló, stera je kak szlúszbenica delála pri ednoj amerikanszkoj familiji. Vu poboosnoj besznoucsi je edno szekéro zgrábila ino je szkoron szploj vkraj vszejkla glavou vu sinyeki szvojemí vérti, George H. Davey 50 lejt sztaromi varaskomi csesztníki, kí je vesazi mrou od mrszkoga vszekája. Daveya je na poszteni napádnola ta neszreosna dekla. Globoko je szpao, gda je nyemi na sinyek vszejkla z-osztróv szekérov.

Za Vértom je vertinyo. Mrs. Davey-a napádnola. Z-krvávov baltov jo vu glavou vdárla, potem je na sinyek vszejkla, ali balte osztríc jo na plécsaj zavado, gda sze je rávno prebúdila z-szné ino seséla doli z-posztele zkoesiti.

11 lejt stara Winifred Davey sze pasesila na pomoucs materi. Seséla je zasztaviti vu meszárszvti tou bejszno dekló, ali nyou je túdi dojsla neszreosa, ár je doj vszejkla polojno obráza onoj lejpoj máloj dekléski.

Winifred je z-krvávov glavou k-telefoni bejszala ino je policáje zvala na pomoucs, potem je vóbejszala z-hizse ino je gorizbúdila szouszide túdi.

Vkúper písevsí szouszidje i policáji szo Davey-a mrtvoga nájsli na poszteni. Mrs. Davey je z-krvávov glavou na pouli zedejla. Kuzmák Mária je pri poszteni klécsala ino je edno-

Bethlehemszki Mladenci pred Birovijov

Mary Heist, 13 lejt sztara nezboosana Bethlehemszka deklina je bíla pred McKeen birouva szoud posztávlena, ár szo nyejt sztariske nej mogouse bíli zapovedati. Ona je tou lágójo návado mejla, ka je po noesáj vónej osztála. Birouvt McKeen je zdaj tou deklino pod Miss Agnes McGovern pazlívoszt djao.

Csarni József, 15 lejt sztar Bethlehemszki decesko, je sztém obtooseni pred szoud priso, ka je nezboosani i zatoga volo ga je Birouvt McKeen vu Philadelphia na zboosanye poszlo vu tak imenüvao: Philadelphia Protectory of Boys. Toga pojba szo zse vecskrát zgrábili, ka je peneze kradno i túdi sztém je bio obtooseni, ka je mater zbio, stera je prouti nyemi níkaj nej mogouse bíla vesiníti. Pojba oca je zse pokojni.

Mary Labdor, 14 lejt sztara Bethlehemszka deklina je od McKeen birouva posztlána vu Sleighton Farme na Glen Mille, za toga volo, kak je Miss McGovern glászila, ka je tá deklina nej zdrzsála szvoje posteno-rejes. Birouvt McKeen je nej trno dávno tou deklino pod Miss McGovern pazko zavúpaó ali ona sze je nej zglászila rédnó i vecskrát je zdoumi odísła. Zdaj de tam na farmi pod sztrázsov i míszlijo, ka sze tam pobogusa.

zadrúgim etak gucsala:

"Boug je dao csiníti z-menom. Na bozso zapouved szam csiníla. Rada szam, ka szam po nyegovoj vouli lehko obhodíla."

Policáji szo zgrábili za dekló ino szo prizilen pláces potég-noli na nyou, pa sze nej posztávlena, cilou mirovno sze znásala i bogá molíla.

"Za bogá szam csiníla. Zapoved szam dobíla od Jezusa. Tou je zselo, ka naj vmorim cejt lo familijo. Veszéla szam, ka szam konesimár ednoga, Mr. Davey-a vmoríla" — je gucsala, gda szo jo notri pelali policáji.

Mrs. Davey, steróje je z-práve nogé túdi doli vszejkla eden falat bejszna Mária, zsmetno csi osztáne vu szítíki.

Winefred, stere rana je nej szmrtno nevarna, je etak pripovedávála od one grozne noucsi: "Popounoucsi ob 2 vóri szam sze na tou prebúdila, ka je papa róplao. Právla szam mamí, ali z-tém me je pomíríla, ka je papa inda túdi róplao vu szné. Ár je róplanye trpelo, gori szam sztánola ino szam prouti maminoj szpanyá hizsi sla. Vídla szam, ka je Mary, kak káksi na napádanye prípravljoucsi indíán, notri príbejszala vu mamino szpanyá hizso z-baltov vu rouki. Grozno szam vídla, ka v-glavou vszecsé mamó ino novejse i novejse je vszejkla na nyou. Tá szam bejszala, ka bi jo doj-zadrzsála, ali medtém je mené túdi oraníla."

Nouva zsídéna fabrika na Fountain Hill-i

Fountain Hill naszkori pá edno nouvo zsídéno fabríko dobí, stera de sztála na Broadway pouleg Clewell Street-a. Zídéne lásztník je Edward Rankey kí je zdaj tou naszveplo dao, ka je on zavézek napravó z-Meisner & Gillman, zsídéni fabrikanti, z-Mountainville, kí szo tou zídino vózvéli z-árende od Jan. 1, 1925 na pár lejt.

Vu toj zímíni szo prvle strunfe delati, ali zdaj zse pár meszecov níkaj nedelajo, ár szo gorihejniali. Tá zsídéna fabríka de esese vu etom leti notriszprávena zmasini i tak raesunajo, ka vu Januári prvi keden zse zacsejo delati vu nyejt.

Vu toj nouvoj zsídénoj fabríki de pár sztoú lúdi delalo, stero de Fountain Hill-i doszta na pomoucs, ár de vecs lúdi tam okouli prebíválisese iszkaló.

12,000 BAJCAROV STRÁJKA VU PENNSYLVANII

Scranton, Pa., nov. 25. — Vu Pennsylvanía Coal Company, Underwood, Pittston ino Olyphant bajcajt 12,000 trdoga vougelja bajcarov je vu strájksztoupulo. Strájks zapovedávajoucsa bajcarszka komiszia je z-ednim brezi organizácje tamosnyí voditelov vmejsz vmesáványa seséjo szkonesati.

Edna Zsenszka Sze Je Vmoríla, Ár Bi Rada Vu Nebésza Prisla

Vu ednoj pécsi szo nájsli ednoga dúhovnika zsené mrtvo tejló. — Spájszna forma szamovmorsztva. — Eden cajt szo dúhovnika potvárijali z-vmorjenom

Columbus, O. — Preminoucsi keden je páli velko szenzá-cíjo zbudílo po cejloj Ameriki, ka sze vu familiji ednoga dúhovnoga rejtikoga douba tragédia zgedóla. Blúzi dvá kedna bóde, ka szo vu pécsi nájsli Mrs. Addie Sheatsley-a, edno 50 lejt sztare zsenszke mrtvo tejló. Ta zsenszka je Sheatsley dúhovnika zsená bíla.

Detektívje i policájszto je z-popolnom mocsjovv ziskáválo toga vmorsztva zroke ino szo zsenszke mozsa dosztrakrát vóposztlúhsali, koga szo z-tém potvárijali, ka je véndar on bujo szvoje zseno. Ali po vecskrátom vóposztlúhsanyi je policájszto na ono previdejnye prislo, ka sze je zsenszka száma zaprávila.

Csi bár szo detektívje zaprava nej seseli vórvati, ka bi zsenszka notri plejzila vu pécs, potem pa za szebom zaprla dveri ino po táksem bi sze zadúsíla. Ali dnez zse za mogoesno drzsíjo oblászti vmorsztva tou formo, ár szo szí z-dúhovnikom zse dobro vópoguesali, kí je med vecsim tou pravo policájom, ka sze zsená nyemi ponovno li protíla z-szamovmorsztvom, ár je zse dúgsi cajt betezsasza bíla ino je tou naglásúvala, ka bi "rada ednáko vu nebésza sla."

Zsenszka, prvle kak sze v-pécs potégno, je esemér vzéla notri. Mrtvo tejló szo zvízitej-

NESZMERNE LÜFTBALLONE DÁ REDITI SZOVJET

Moszkva, nov 27. — Zavéz-niska szovjetska vláda je sztopájé napravíla na rédjénye neszmerni lüftballonov, steri do prípravni zemlé vszáki del opotívati za nájkraecsi cajt i náj-sztálnejse za doszta lúdi. Tej lüftballonje szo nej szamo za persounszko, nego za blágo vóosnyuo túdi nakanyeni. Eden eden lüftballon de lehko 120 lúdi pelao i velko vnozsíno bremenszko blágo.

Vu zárcsino pont bi szpadnoli Leningrád, Amsterdam, Yokohama i San Francisko, Edna táksa zvórnéda duga pout bi z-tejmi neszmernimi lüftballonami szamo 7 dní trpejla. Predpravko szo némski i ruszoszki inzsenjerje zgrúntáli vó.

CSVETÉRO VMORJENYE I EDNO ZMENYALISKO NAPREJDÁVANYE NA EDEN VECSÉR VU SING SING VOUIZI

Prísesztni keden de eden vesesér jáko esrsztví vu Sing Sing imenitnoj amerikanszkoj vouzi. Robi naprejdájo Sue Dear iména zmenybo i rávno tiszti vesesér vmoríjo stiri na szmrt oszjojeni vmorcov. Na szmrt oszjojeni szo szledécsi: John Leonard, kí je bujo Edward Dolge bankára vu Bronxi; Nicholas Ferranti, kí je bujo edno zsenszko; John Rys, kí je pri ednom rouparszkom napádi bujo Lee Jong-a ino Ambrose Cearvy, kí je vu Buffaló-ji pri edne patika rouparszvti dojsztrejlo Mrs May Binghamá.

rali doktorje ino rejszan szo esemér nájsli vu nyejt. Tak sze je pa vóposzvedocílo, ka je mrteloszt z-tála esemér, z-tála pa zadúsenye zrokoválo.

Rev. Sheatsley je na policájszvti med vecsim naprejdájo, ka je preminoucsó nedelo vu szvojoj predgi od toga gucsao, ka kak je eslovek zgúbo jus k-paradízsomí. Na tou je nyegova zsená po szkonesanyi bozse szlúszbe etak zamerkala:

— Jasz bi túdi rada vu paradízsom prisla. Csi merjém, jeli prídem?

Mouzs jo je pomirio, zájeno je na pamet vzéno na nyénom obrázi, ka sze zsenszka znábídti na táksi sztopáj nakani, steri de vu naszledúvanyi koneseni.

Od policájszke sztráni je ziskávanye esese nej szkonesano, ali telko je zse zdaj gvúšno, ka de zádnye konstataj ranje li tou, ka sze je zsenszka száma vmoríla, ár je vu táksem deli návada oblásztné fakture preparálivati, ka naj cejlo delo kak nájbole gladko ino za zsvoucsa vugodno príde szkousz.

— Moja zsená sze je vmoríla, ár je vu szvojoj náturnosztí nálézsna bíla na nebésza — tak je pravo dúhovnik.

Kí pa te dúhovniske recsí nevórrje, tiszti sze naj oneja... ali naj csiní, ka sze nyemi vídi. That's all!

"Küpte Bozsicsne Stempline Bojújte sze prouti Tuberkulozusi"

Zdaj zse lehko kúpimo Stempline naj betezsníkom na pomoucs bodemo

Preminoucsó nedelo szo zacsnoli odávati Bozsicsne Stempline vu Bethlehem, naj za té Stempline notri pridouese peneze lehko pomágajo onim betezsníkom, kí vu plúcsnom betégi trpíjo. Po cejli Zdrúseni Drzsélaj núcajo zdaj etou rejes:

"Küpte Bozsicsne Stempline i bojújte sze prouti Tuberkulozusi."

Vu Bethlehemí vu etom leti seséjo vkúper szpraviti \$5000, stero tou pomejni, ka seséjo pétsztoú-jezér stemplinov odati vu etom leti. Lajnszko leto szo oudali stíríztoú-jezér..

DOBER POUV VU BETHLEHEM STEEL FABRIKI

Bethlehem Steel Company je preminoucsi meszec rekord napravíla. Szpouvala je 97,000 tonnov ocela. Trészeti percentov menje delavcov je pripouvalo tou vnozsíno, kak med bojnov doszégnyeno nájvéksó vnozsíno: 77,000 tonnov. Zvón toga, ka je trészeti percentov menje delavcov vecs pripouvalo, delavei doszta menje pláese dobíjo, kak vu bojnszkom cajti. Csi tiszto meszou, tiszti krúh, tiszti szád ino vsze drúgo, stero Mr. Schwab, Mr. Grace i drúgi Místerje potrosíjo, 73 percenti kí vecs kosta, tej goszpoudov dohotek ne pocéra goritov podragasnye. Nyigovi dohotki szo véksi, kak gda-koli.

AMERIKANSZKI Szlovenčov Glasz

AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940

Száko píszmo poslíte

512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.

SZHAJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLACSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Velka zmeslinga

je bila preminouco szoboto vu Budapesti. Horthyova terroriztszna vlada

gnof Bethlen Istvánom z-rozsjom zadüsi vszako demokraticno, liberálisko míszel cejloga országa ravnanye z-priszljenosztjov tecsé ino poloszáji szo zse zse natelko razcsemerili, ka sze lüdsztvo burka, csi gli nyim za hrbtom sztojijo z-rozsjom Horthy-ove terroriztszne bande ino vu krv zadüsiyo vszako tákse gibanye. Nájzadnyega burkanya zrok je tou priszlüzsiló, ka sze je rávno zdaj zacsno razprávlanye na kuriji Károlyi Mihályi grofa tozsbé, komi scséjo po nepravicnoj pouti vkraj vzéti cejlo imánye, ár je scseo odszloboditi vogrszki národ od táksi vmorcev, svindlarov, kak vezdaj vu szvoji rokáj drzsiyo toga neszrcsnoga országa ravnansztvo.

Károlyi grofa "domovine-odávanya" tozsbá sze je med csüdnimi násztajji zacsno. Gdá je pred pár meszeci Vogrszki ország scseo dobiti mednárodno posztojilo, vogrszka vlada je zavézáno oblübo dála vu Párisi, ka politicsne tozsbé szkoncsájo. Vu tom pitányi sze je tanácsivala Bethlenova vlada z-Poincaré-om, bívsim prezidentom francuske republike ino med razprávlanyom je Poincaré sztálno vözvézáo, ka prouti Károlyi grofi zacsnyeno politicsno tozsbó, stero je po pravici nej tozsbá, nego politicsnoga pregányanya edna forma, trbej szkoncsati. Bethlenova vlada je tou tisztoaga hípa oblübila ino zdaj, ka je posztojilo dobila, prouti zavézánomi oblübi dönok nadaljáva Károlyovo tozsbó, sze nice nemre csüdivati na tom, ka francuske vlade officiálne novine, "Nouvelle" z-trdnim glászom napáda vogrszko vlado z-rejcsi prelomlenyom krivi, za hüdoga nakanejnaya ino za nezavüpnoga imenüje Bethlen grofa ino tou píse, ka de francuska vlada escse mejla príliko na tou, ka naj tou cilou brezi péde politicsno neposténoszt zadomeszti.

Te affér je zsalosztno znácsni na on "domovinelüben" düh, steri vogrszko vlado vodi. Nyim je vszedno, ka Vogrszki ország na dugi cajt zgübi Francuskoga országa podpéranye, prijátelstzvo, oni sze ne brigajo z-tém, ka ji francuskoga kabineta novina za rejcsi prelomenca i za bojdikaj imenüje, znamenito nyim je szamo tou, ka naj szoud preszlijio vö prouti Károlyi grofi ino naj na nemogocno denejo nyegov domou príhod, ár znájo, ka oktobriski politikusov nazájprihájanye na ednook pometé cejlo reakciyo. Rejcsi prelomenca i bojdikaj szo, kí szo szlobodno domou prihájnaye zagvüsali ednomi szociáliskomi vezéri, Weltneri ino gda je domou priso, vcsászi szo ga dojpréjaji ino vu vouzo záprili, tozsbé zbriszanye oblübijio Poincaréji prouti Károlyi-ji ino doli nadaljáva tiszto, stero oni za "tozsbó" imenüjejo, gda zse zvönejsnyo posztojilo vu szvojoj zsebki májo. Istzina, ka bi sze nam na toj nájnovejsjoj politicsnoj ruzsnosztí nej trbelo szásznotti, zadrgnotti. Gdá vu ednom országi cejla szlüzsbena oblászt od pét lejt mao nancs drügoga dela nema, kak tou, ka naj vecskrátne vmorce dá odszkocsiti pred právde obszlužsávanya rokouv, gda právdensztvo oblászti brez düsnevezszti dugoványe gráta, gda miniszterje podmítanya peneze vzemejo ino právdeobszlužsávanye sze za tragikomicsno sálo pogrozí, té sze niscse nemre csüdivati na tom, csi vcsászi nezdrzsi szvoje rejcsi, gda kaj ouszvetno oblübijio ednomi prestímanomi tühinci, csi gli je tiszti prestímani tühinec povejmo Mr. Poincaré, francuske republike bívsí prezident.

Dományi za dományega, podpérajte nase novine!

SZTABLANO POSZOJIO GRÜNTALASZNSZT
prvo ali drügo vu vszáksem Mí küpimo ali odámo
vrejmeni dámo Grüntalásznoszt

FEKETE & SON

2319-21 West Chicago Avenue, pouleg Western Avenue
Chicago, Ill. Telephone Seley 6050

Vu preminouci 20 lejtaj szmo nase dugoványe pri Küpüvanyi Sztablanoga posztojila, Grüntalásznoszt, vu zvönejsnyo országe peneze i sífkárte posilanye znájvéksov zadovolscsinov szpüniit vszákomi.

Vszákomi onomi, steri scsé szvoje rodbino z-Prekmurja, z-Bánáta, z-Bácske, z-Szlavonie ali z-Vogrszkoga eszi szpraviti, mí szprávimó vsze potrebne píszma za tou potrebcsino brezi vsze sztrokskov.

PENEZPOSILANYE Gvüsenozszti-Kiste
Mí dolláre posilámo vu Prek Mí z-árende dávamo Ogvüsa-
murje, Bánát, Bácska, Szla- noszti kiste za \$3.00 i visc
vonio i na Vogrszko. na leto

PREKMURJE

Szpízáo je Dr. M. Slavič

(3)

Oni Horvátov med Rábov i Dünaom je po vogrszkoj statistiki okouli 70,000. Prof. Jovan Cvijič je na szvojoj etnografszkoj kárta (lüdsztva szpíz, népráj) vu knigi "Frontiere septentrionale des Jougoslaves" Paris, 1919, vö-pokázáo zoszebno po vogrszkoj statistike te národnozstne pridátke vu deli: "Corridor de Communication entre Jougoslaves et Tcheco-Slovaques". Vu istzini ji je szkoron trikrát telko. Ka naj bi sze zjedínili Bejli Horvátje med Rábov i Dünaom pa Horvátje i Szloveneci szeverno od Möre i Dráve, sze je delalo na mirovnoj konferenciji vu Párisi zlászti z-csehszke sztráni, stera je officiálno posztávila koridor kak predláganye med szvoje revidikácije (nazájtérgyanye), na tou, naj bi bio med Csehszlovákijov i Jugoszlavijov koridor (vküpervezálisese), po sterom bi ménsi del pri Dünaji szpadno pod Csehszlovákijo, drügi del pa z-glávnim várasom Szombathelyom (Szobotiscse) pod Jugoszlavijo, po sterom bi méle tejni dvej drzseli direktno zvézo ino bi sze z-tém pretrgalo dotikanye med Némskov-Ausztrijov i Vogrszkim országom. (Po csehszkoj predpravki bi obszégao koridor 9487 kilometrov ino 780,958 prebiválev, med sterimi je po vogrszkoj statistiki z-Prekmurjem i Medjimurjem vřed 304,740 Vougrov, 255,179 Némcov, 141,866 Horvátov, 72,400 Szlovenčov, 1,700 Csehov, 942 Slovákov. Po znányi jezika pa bi sze szkracsio raesun Vougrov na okrouglo 215,000, raesun Szlavov (vszi vküper) pa povéksao na okrouglo 275,000, raesun Némcov bi sze povéksao do 290,000. Vu vszako formo zneszéjo vö Szlávi vu tom koridori dobro tréjtino prebiválsztva. Ednáki koridor je térgyao Francoz Arthur Chervin vu knigi "De Prague a l' Adriatique" Pariz, 1919. Po toj predpravki bi sla meja na záhodi ob stajerszkoj-ausztrianszkoj meji, na vzhodi pa pri Blatnom jezeri (Balaton tó) ino pri Györ vársi kre Düna-ja.)

Mirovna konferencija je nej scsela dati toga koridora, ali szo bíl Bejli Horvátje razdeljeni med Ausztrijov i Vogrszkim országom, ár szo níkak vu szredini med némskim i vogrszkim prebiválsztvom; vcsé ji je preszjoj Ausztriji. Ár pa Vogrszki ország szamovolno nescse odsztoupiti, je escse te "záhodni Vogrszki ország" ali "Burgenland", kak szo ga zácsali imenüvati Ausztrianeci, do tejmamao pod vogrszkoj oblásztjov. Naj pa prídejo te Horvátje kamakoli, na v záko formo do meli prevednoma tesko sztálisese pri obrambi szvoje národnozsti.

Ka sze mentüje od pozáblenoszti, naj tü naszledüje glávna vszebina ártikulusa "Zvéza Jugoszlavije z-Csehszlovákijov, stero ga je priobesio vu "Szloveneci" po zjedinjenyi P. C. G. Od národni odnosájov vu tom koridori právi szledése:

"Vu cserkvaj májo zvéksega — napíse, molítvene knige, stampane vu Zseleznom (Eisenstadt) escse v-horvatskom jezíki. Vu cserkvaj májo kraszne peszmi, na stero doszta drzsiyo. Vu národno mejsani krájaj more goszpon dühovnik paziti, ka bi nej predgo na príliko Némcem vcsé csasza, kak Horvátom, szploj v-cserkvaj térgyajo odloesno szvojo pravico. Tüdi dühovniki sopronszke sztolice sze ogibajo z-tém, ka zse poszljúszijio horvatscsine vu medszebnom obszúvanyi, dokécs dühovniki drüge národ-

noszti gucsijio szamo vogrincsinó. Soule szo persze povszédi vogrszke; ali te horvatske vesznice sze ne povogrincsájo ali ponemesüjejo, poszebno vu szombotelszkoj püspekiji sze tou opázi. Horvatski dühovnikov je malo, nego zacsne sze némsko predganye; tüdi szvoje vesznice imenüjejo szamo némski ino nigdár vogrszki; prav tezske je vözvediti za prvotno horvatsko imé, stero sze mí je poszreosilo szamo vu nísterni krájaj. Vu Csajti pri Rohonci je bio dober kaplán, nego znáo je szamo vogrszki. Goszpon vucsitel nyem je napravó horvatske predge, stero je potem v-nedelo csteo lüdsztvi vu cserkvi, za nyim je priso drügi, ino vezdaj sze glászi rejcs bozsa szamo vu vogrincsinó. (Cerkveni sematizmus pa escse má 1914. leta jezike, vu steri sze oprávla vu tom kráji szlüzsbá bozsa, navájane etakou: "Lingua: germanica, croatica et hungarica". M. S.) Zajoukano szo mi pripovedávali sztareci, kak tezske ko nyim je, ár sze escse na szmrtnoj poszteni nemrejo szpovedati. Tou horvatsko lüdsztvo je jáko dobro, verno, cserkvi vdáno, lübi szvoji szítek, ali cseti nemre, ár horvatscsino tezske razmijo, csi bi sze tüdi szkrivno privércale k nyim horvatske knige. Ka sze tou nedogája, za tou je zse poszkrbleno. Nyigov jezík je szpodobnejsi, po mojem mnejnyí, szlovenscsini, kak horvatscsini; ali zamí sze raesunajo k-Horvátom, tak ji imenüjejo officiálno.

Velka tezskeusa, obesuvati te Horvátje, je tüdi tou, ár ne prebívajo vküpnó. Razdeljeni szo nájmre na stiri tále (ino rászürjeni po 63 faraj ob ausztriszkoj meji.)

Vise Monostra ob stajerszkoj meji je pár némski far, ali prejk káksi dvej vöri sze zacsnejo horvatske ino sze drzsiyo vküper, káksi 19 brezi vejk, pa szégajo szkoron do blizsine Szombotela. Te váras, szedelisese püspekije, je vezdaj popolnoma vogrszki. Za Köszegeom sze zacsnejo páli ino idejo ne-pretrgano do Sopron várasa, váras szamo je vogrszki-némski. Vészi kre zselezniske pouti prouti Dünajszkomi Novomi Vársi (Wienerneustadt) szo popolnoma némske; ali vcsászi vise zselezniske pouti je páli vsze horvatske, do Eisenstadta (Zselezno). Potem prídejo páli Némsci. Okoulica novoszelszke jezere (Neusiedlersee), stera nema níkse naturne lepote na szebi, je popolnoma némske z-glávnim krájom Novo selo (Nezsider). Némsci szégajo do zselezne pouti Bruck-Györ. Od Brucka do Pozsona (Pressburg Bratislava) szo vsze fare na Vogrszkom szkoron szploj horvatske, szamo trí szo némske. Zádja popolnoma oszamljena horvatska véz je Horvatske Kinije na Málom Dünaji med Mosonom i Javrinom (Györ). Tamosnyi dühovnik je národnýák i horvatski pesznik (költő, poeta).

Prvi plac z-blizi 4000 prebiválcami, edno vöro ouzdalecs od Pozsona, Köpésény, je zse po vcséini horvatski; trí lejta szpunyáva dühovniko szlüzsbó Némsci, trí lejta Horvát. Ino na Szpoudnyoj-Ausztriji? Litva (Lajta) je szamo na nísteri krájaj meja med Vogrszkim országom ino Ausztrijov. Pod Bruckom trije velki placi ob lajtinszkim nabrezsjom: Au, Hof ino Sommerin, stero szo Vougrí darívali z-cejlov zemlouv okoulice szvojoj lübléni, caszaroeji Márijí Terezijí, sze escse vezdaj zvéksega horvatski, poszebno Au ino Hof, ali Horvatscsina sze szlísi szamo na vilici; soula ino cserkev

szta némskivi, ár szpádnejo tej kráji becsko (Wien) püspekijo.

Horvatsko zsvilejnje sze escse pozna po nísteri vesznici vu pozsonszkoj sztolici (Pozsonymegye), ali tam szo zse poszlovacseni, szamo nosnya, forma ino obrázi, drzinszka iména szpomínajo na Horvátje. Vszi pláci ino vészi ob Moravi na Ausztrianszkom szo bíli horvatski, ali Slovánsztvo tam vméra, szamo pri Feldsbergi je escse dobro obesuvana horvatska véz ino pa trí naszelbine na Moravszkom blizi Znojma, vu szredini Némcov, tüdi csüdnó. Ali vsze te, kakda vídimo, vugodno resüjejo Csehi, prirascsunajoucs ji, kak na príliko vu Posterni, Csehom pa Slovákóm.

Za gléd "bejle horvatscsine", naj bou prva ino zádnya kítica peszmi, stero jo navája Boldizsár Raič (Národní kalendari ino letopisz Matice szlovenszke za leto 1868, sztrán 73):

Sričan seljak.

Živite neg, vi gospodja, kako vas je volja
Va varoših — dalko od zelene-
ga polja.
Imita bar vse veselje — ja vam ne znam čab' mi platit mogli, da se s vami minjam.
Ja si tako hvalim samo moje selko stanje;
Vridno mi je več, neg vaše suho vse imanje.
Ako molim; ipak simam ruk vsenek va žepu,
Blagoszlov mi vam ter nutar curi, kot na čepu. G...ch.

5. Prekmurszka cerkvena zgodovina.

Gda szo szi Vougrí razdelili Vogrszki ország vu zsupnije, szo szpádali prekmurszki Szloveneci z-tála k-zseleznoj zsupniji (Vasvármegye). — Ár escse szledüje vecskrát vogrszko

pravpíszanye tüdi za prekmurszko szlovenscsino, naj bode poznáni pomea vogrszki liter, stero szo od nasi rázloesne: cz, c; es, é; sz, s; s,š; zs, ž; ny, nj; ss, šž; gy, dj, dž.) tou je vu záhodnom ino szevernozáhodnom táli z-Murszkov Szobotov ino z-Monostrom, — z-tála k-zalszkoj zsupániji (Zalavármegye), tou je vu vzhodnom táli z-Dolnjov Lendavov kak szrediscom. Vu cerkvenom dugoványi szo bíli zselezni Prekmurci pri györszkoj püspekiji, zalszki pa pri veszprénszkoj. Kesznej nájdemo tao zalszki Szlovenčov tüdi pri novo nasztávlénaj zágrábskoj püspekiji koncom 11. sztoulejtja i nájmre stiri szlovenszke fare, Bogojino, Törniscse, Dobrovnik i Dolnjo Lendavo. Kesznej je szpadnólo escse vcsé zalszki Szlovenčov k-zágrábskoj püspekiji i nájmre k-archidiakoniji (érsekség), stera sze je naztávila Augustina Gazzota (1304-1323) je bio archidiakon (érsek) za Pomurje odprávleni ino sze je nasztavo novu bekszinszki archidiakona (archidiaconatus de Bexin). Té je meo dvoje okouline; prvo je obszégalo Medjimurje (insula Murana), drügo "Prekmurje" (districtus ex altera parte Murae). Zapisznik (porotokol) prekmurszki far od 1501. leta ji navája 30; szedelisese vicearchidiakona za Prekmurje je bilou vu Törniscsi. (Dale príde.)

Michael Palásthy

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte risko delo z-garantéranyom
Primeni sze dobijo nájbougsi globi v-poszvejte i szaksá lekeriská náprava, stero szo pri hrámi i biznici náca.

FEDÁK SÁRIKE GÖSZTNA ZMEJNYBA VU AMERIKI.

Ravnitel: FEDÁK SÁRI.

Opravitel: SIPOS JENŐ Szek.: SZABÓ Z. IMRE

KRASZNO SZVETÜVANYE ZSAZSE
VSZÁKO GORISZTOPLEJNYE

Kí je vido, Kí je nej vido,
Naj poglédne znouva! Naj poglédne zdaj!

1924 Dec. 10-ga, v-Szrejdo
vecsér ob 8.15. vöri

vu Vogrszkom Halli
BODE NAPREJDANO

Deklinszko Szenye (Leányvásár)

Prelejpi operette vu trej tála. Muzsiko je szpízáo Jacoby Victor. Tekszus szta szpízála Brody i Martos. Naprejdávanye de obravnávo: Vajda Frigyes, kotriga Metropolitan Operaháza vu New Yorki.

Na nouvo nasztávlena, nájbougsa drüzsba.
Lüsna précsimba. — Popolna goszlarzska banda.

Cejne meszta: \$2.00, \$1.65, \$1.10 ino 85 centov
Tiketí sze naprej dobíjo: Pannonia Restaurant,
Liberty Restaurant, Gondy Restaurant, Csentericz
patika, Fráter Cigar Store, Bethlehem Hiradó.

KÜPTE SZI VCSASZI TIKETI!

Fedák Sári sze je na novejsjo krátko okrouzno pout nakanila! Na tou príliko je lüsen falat odebrála. Jacoby Victora, vu Ameriki preminoucsaga povidnoga komponiszta kraszen operette, steri je vu Europi vu vszákóm théatri sláger bio. Vu Londoni szo ga vcsé lejta spilali, vu New Yorki je tüdi trno velki názhaj doszégno. Naj poglédne tou velko kúntlarco kak nájvcs Szlovenčov, stera de tak lepou spilála, kak jo je escse niscse nej vido.

Te Nájfnejši Dár

steroga lehko Vasoj familiji
dáte, je Növi

Columbia Fonográf

Columbia Fonográf drsí na veke i tak cejloj familiji na veke dá veszélnoszt. Pri igrouti na hitroma odídejo duge zimszke nocsi.

Cejna je od \$75.00 i vise. Placsívali te tak kak vam nájlezsej szpádne. Csi bi betezsni ali brezi dela bíl, tecsász nete placsívali dokécs te páli mogoúcsi. Phillip's Music Store je ta jedína baota, stera je gorioblásztjena odávati Nouve Columbijsa Fonográfe

KSENKI LEHKO SZPROBATE NAS
FONOGRÁF VU VASEM DOUMI

Phillips Music Shop

14 East 3rd Street Odprejto po vecseráj

Dr. Thomas P. Culhane

OUCSNI SPECIALISTA

Ocsi vizitejra. Ocsále dobro zglíja.

127 W. 4th STREET, BETHLEHEM, PA.

Victrolé — Piane

Mí vam dámo trmínus, z-sterim te zadovolni. Prídte rano i odeberite szi vase za BOZSICS.

KOEHLER MUSIC HOUSE

26 E. 3rd St. Bethlehem, Pa.

NAZNÁNYE

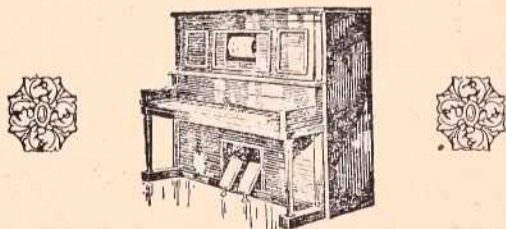
Z-postenyom naznánye dam vszém szlovencom, ka szam sze odszelo z-413 W. Broad Streeta vu nouvo meszto pod

107 W. 4th STREET
Phone 741

Kancelajszke vöre: ½-1 do 3 popoldnévi
od ½-7 do 9 vöre vecsér.

ASHER G. RUCH M.D.

Pri Goodenough-i Dobíte Tou Nájbouge

Mí szmo rávno zdaj doubili notri poszláne nase nájlépe i nájbougse PLAYER PIÁNE (Szaméigrájouse Piáne), stere odávamo za

Té Páne szo puno garantérane i tüdi keoj dobíte Rolle, Sztolico i Pokrivalo.

—Zdaj vszáki vecsér vámo odprejto—

GOODENOUGH PIANO CO.

534 MAIN STREET BETHLEHEM, PA.

KAK VOZI MR. MELLON MASIN PO VÁRASI?

Mellon financnoga minisztera automobil je podvozo dvá csloveka ino je na 14 fuszov gori sztrgao streeta pokamnanye.

Mellon financnoga minisztera automobil je preminoucsi keden eden dén z-velkov náglasztjov leto po Connecticut avenue-ji vu Washingtoni, dvá csloveka je távdaro ino streeta pokamnanye na 14 fuszov gori sztrgao, pa na szlejdnye esese eden truck znapunyenim blágom prevrgo, po sterom deli je tam na streeti szkonsao vküper szpotrejto szvoje vihérno zsvilejnye.

Financi miniszter je nej szedo vu automobili, nego szamo nyegov szekretár, Arthur E. Sixsmith ino nyegov négerszki sofför. Masin je tak leto po várasí, ka lüdjé, gda szo soffóra csaren obráz zaglednoli, szo zacsnoli krícsati "zlin-csati ga!"

Lüdszta csemérje szo esese bole povéksávali, gda je négerszki sofför na policájszko pítanye segavo etak odgavájao: "Sure, 45 májlov náglo szam pelao. No, pa ka je? Vszáki frisko pela po mouszti (od Connecticut ave. mouszta je bio gues)."

Sixsmith je po neszreesi vu kancelajo sou ino je fiskálise poszlo na policájszto soffóri na obrambo.

396 LÜDI JE BUJTI OD AUTOMOBILŌV V-SESZTI MESZECAJ VU PENNSYLVANJJI

Trísztoúvedészettrí person je poszlo automobil na drügi szvejt vu nájzádnyi seszti meszecaj vu Pennsylvania drzséli, dokécs je od autmobilszke neszreese oranyeni person raesun rávno vu tom cajtí 9228 zneszo vö. Od mrtevecov ji 96 na orszacsaki cesztáj zgübiló szvoj zsítek. Oktobra meszeca je bilou nájvees automobilne neszreese vu etoj drzséli, ár jedíno vu tom meszeci szo 91 lüdi bujli ino 1650 lüdi oranili automobilje.

DRVA! DRVA!

Dobra szüha DRVA sze dobíjo primeni vu vszákem vrejmeni Zapovejte szi je vu reditelszti 512 E. 4th Street Beth. Pa.

JOHN TEMLIN
R. F. D. No. 3

BOZSICSNI DÁR

Bozsicsne Dári nájfalej pri Finkelsteini dobíte. Tou je jedína baota vu Bethlehemi, gde dobíte to nájbougse bálgo za nájrednejšo cejno.

Na Bozsics je vszáki veszéli, esi DAR dobí. Prídte notri knam zse zdaj i preberite szvojega naj vase lübléne zsnym obveszelíte.

M. Finkelstein

VÖRAR i OPTIKÁR

319½ E. THIRD STREET BETHLEHEM, PA.

Zvönrédna i Brezpára Ponüdba Vszém Moskam i Pojbam vu Refowichovoj Baoti Zdaj vu Bethlehemszkoja Trzstva Karniváli

Té lejpe tak imenüvane HART SCHAFFNER and MARX

GVANTE I ZGORNJE KAPUTE

stere szmo rédno odávali za 45.00 bomo odávali za

\$36.75

SZAMO DNESZ v-PÉTEK TECSÁSZ, KA JE KARNIVAL

Tej Gvanti i Zgornjikaputje sze rédno odávajo za \$45.00 — Mí vam zdaj ponüjamo po tak znizsanój cejni naj máte príliko fál küpiti v-Bethlehemi dnesz, gda je trzstva Karnival. Tákso príliko ne dobíte vszígdar, popadnite za nyou zdaj. Pascsite sze naj drügi neprídejo pred vász, ka bi za fál peneze té lejpa färbe i moude Gvante i Zgornjekapute pred vamivkraj küpili.

ODPREJTO MÁMO PO VECSERAJ
VSZÁKI
PÉTEK, SZOBOTO ino PONDELEK

Refowich's

Na Kükli Third i New Street - - Bethlehem, Pa., So. Side

TOU JE NASE 43-je LETO VU RÉDNOM VÖOBSZLÜZSAVANYI

Ruszoszki ország nedá notripotüvanya dovoljenye amerikanszkim pörgarom

Montreal, Canada. — Szovjetski Republik Unioja officiálni namesztník vu Canadi je szledéce zglászo vö: "Sz. R. U.-ja szlüzsbno ágentsvto vu Zdrüszeni Drzsélaj prebívajoucsim persounam, kí Szovjetski Ruszoszki ország seséjo pogléd noti, nedobíjo za notripotüvanye vízuma. — A. A. Yazikoff."

Szpravite szebi vas familíszki kejp za dár pri Csály Löwy-ji. 225 E. 3rd Street, Bethlehem, Pa.

NEWARK, N. J.

TELEPHONE CO. JE TOZSENA ZAVOLO ZAMÜD-JENOSZTI K-EDNOMI OGNJI

Newark, N. J. — Tozsba je notri dána, vu steroj Newark Telephone Co.-jo touzsjio za \$41.000 dollárov povrnejnye, stero szta kvárniva dvá csloveka od ognya, zatoga volo, ár szo tej lüdjé 17 minut nej bíl mogoucsi telefona vu nüc vzéti gda szo seseli ognygaszilce k-ognyi zvati, steri je bio vu etom leti áprilisa 6-ga vu Orange N. J. Tou je prva táksa tozsba vu toj drzséli, ár je k-toj pára esese nej bilou. Tozsca szta Michael J. Gondy, lasztník ednoga garage, steri, je zgoro, on sesé meti \$25.000, te drügi je Majes J. McGrath komi je hram zgoro, on za szvoj kvár proszi \$16.000.

Postüvanim Szlovencom
vu znánye!

Vu Newarki, N. J. zsvoucsim Szlovencom eto pout dámo naznánye, ka szo tam Mr. Paucsics István, 98 Ferry St., zavüpani namesztüvani Amerikanszki Szlovencom Glasz. Tak zdaj mámo dvá zavüpaníka vu Newarki. Mr. S. Erbert ino S. Paucsics májo oblászt naprejplacsila, glásenyé ino vszáko dugovánnye, stero szlísi za nase novine, gorivzéti. Proszimo postüvane Szlovence, naj ji vu nyigovom deli podpérajó.

Z-pozdravlejnyom
Am. Szlovencom Glásza
reditelstszke

KORINE

Nájlepse korine za gosztüvanye, ali za kaksí koli drügi poszeo szamo prinasz lehko dobíte za to nájnizsiso cejno i vu nájkratsisem vrejmeni. Prídte notri, gda de vam na korine potrejbcsina.

T. M. HOGAN
KORINAR

331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 1879-R

Vszáki cslovek lehko dobí lejpi kejp, esi szi vküper prispára tákse tiketi, stere dobí pri Csály Löwy-ji, gda Cipele küpi. Csály Löwy je zdaj nej dávno napravo eden kontrakt z-ednim chicagoszkim fabrikan tom za pèt jezero kejpov i z-tej vszáki küpüvajoucsi dobí szvoj kejp, kí vküper na dejva szvoje tiketi, stere dobí pri cipelov küpivali.

Mí trzsimo vsze moude i velkoszti AUNT POLLY i STYLISH STOUT CIPELE i jedíno szamo prinasz lehko dobíte té CIPELE.

M. E. Kreidler
i Szinovje

NAJPOSTENEJSA
OBÜTELI BAOTA
17 East Third Street
BETHLEHEM, PA.

PODPÉRAJTE tiszte store,
steri glasüjejo v-nasi novinaj!

Bozsics sze Priblizsáva

Nájlepse blágo ví szamo pri PALI BÁCŠJI lehko kúpíte za rédno cejno i ví tou szamí tüdi znáte, esi szte zse primeni kúpüvái.

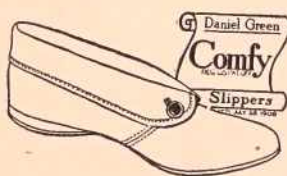
Lejpo blágo szmo zdaj doubili za Bozsicsne Szvétke. Kúpíte lehko Nájbougse i Náj-falejse.

Pali Bácsi

(NATHAN KROOPE)

401 E. THIRD STREET BETHLEHEM, PA.

Nej Kelko -- Nego Kak Dugo

Nájprvo pítanye, stero naj szkonesamo, gda szürinsz ke papuce kúpüjemo, je tou, ka kak dugo do drza li i nej kelko kostajo pa tüdi naj tak lejpi osztáne-

jo vu dugom nosenyi kak gda je kúpimo. Jesztejo lejpi dobri i moesni szürinszki papucesje, stere zdaj odávajo kak napríliki eti.

REAL DANIEL GREEN COMPYS

Tej szo nájbougse i cejna je niszika. Jezero jezér zsenzke je zse probalo peneze prisparati vu tákso formo, ka szo fál papuce kúpüle i naszlejndye szo pá nazáj k-malo dragsim i dobrim prisle. Csi za pár centov falej kúpimo, tiszto sze na krátek esasz vöpokázse, ka je nikaj nej vrejndno.

Pri dobri papucesaj pa tou vzetete na pamet, ka szo tej izda nájfalejsi na cejnom szvejtí, ár dugo drzsíjo, dobro sze glíjajo i lejpi osztánejo.

Moske Papuce kostajo \$1.75, \$2. \$2.25, \$2.50 i \$2.95. Zsenzke Papuce kostajo..\$1.75, \$2. \$2.25 i \$2.50. Decinszke Papuce kostajo \$1.35 i vise

DEGNAN'S THIRD & TAYLOR STS. BETHLEHEM, PA.

ZSENITEV

Rad bi sze szpozno z-ednov sztarejsov deklov ali dovicov od 25 do 40 lejt sztaroszti za volo zsenítvi. Edno dejte tüdi lehko má, ali szamo naj sze táksa glászi, stera de scsela na farmi dobro vertinya bidti. Jasz szam 39 lejt sztar brezi zsené i decé i r. k. vadlíványa. Mam szvojo farmo i drügo vrejndoszt. Píszmo naj opísejo na ete átresz:

Mr. Joseph Horváth
R. 1.
Sugar Grove, Pa.

MRTELNOSZT

Allentown, Pa. — Francis-ka Drahos (rod. Bedits), je mrla vu szvojem doumi 17 Sycamore Street v-pou devétoj vöri v-szoboto vecsér, vu 39 lejt sztaroszti. Pokojna je rodjena bíla v-Szlovenszkoj-vészi po hizsi szo jo imenüvái Ricsini. Nyéni mouzs je mrou pred etim sészt lejt.

Zsalüjejo jo, petró decé od 7 do 20 lejt sztaroszti: Jozefina, Károly, Paul, Rozi i Helen. Mati, stera je v-sztárom kráji i edna szesztra. Eti pa dvá brata, Alajos, kí prebíva v-Bethlehemí, Frank pa prebíva v-McKees Rocks, Pa.

Pokápana je bíla preminoucsi tork Dec. 2-ga na sterom szprévodi je doszta rodbine z-Bethlehema tao vzelo.

?? ? Zakaj te plaesüvái za vas kejp, esi ga lehko ksenki dobíte pri Csáli Löwy-ji. 225 E. 3rd Street, Bethlehem, Pa. Sparaj-

Dobro zselejnye

Ednoga agenta je birouv zavolo nikse svindlaríje na edno leto vouze oszoudo ino gda je nyemi tou naznato, nyemi etak velí birouv:

— Opomínam vász, ka kaksokoli oupravico lehko doprinesávate vu temlici, ali nikaj morete delati. Ka bi radi esiníli na príliki ?

— Rad bi mozo sztáro oupravo nadaljávao.

— Ka szte bíl predtém ?

— Potívajouesi agent.

Na szmrt szo oszoudili ednoga sztarca, kí je z-vnúkov zsívo

Vu Parkersburgi, W. Va., je Walter E. McDougle, Circuit Court-a birouv David Runyon 60 lejt noga sztarca na szmrt oszoudo, ár je szvojo 14 lejt sztaro vnúko neprisztojno napadno z-lübéznosztjov. Na razprávlanyi sze je vöposzvedocsi-lo, ka je Runyon od trej lejt mao zsívo z-vnúkov. Tozsbo je Miss Stella Parker, State Board of Children's Guardians-a tamosnya zavüpvakinya dála notri prouti Runyoni.

— Prevecs grozno je tou pripetjé k-tomi, — je zglászo vö McDougle birouv, — ka naj tázlaglédamo nad nyim ino naj vszevküper na pár lejt poslemo vu temlico krívca, ka potem naj miloseso dájo nyemi, ár níkák touzsi fabule sepece vu vüja miloseso dávajouesemi právdenski.

— Birovije szoud je tou, ka naj vu drzsélszko temlico odpelajo krívca vu Moundsville, tam ga naj drzsíjo vu vouzi do márciusa 13-ga 1925, ino na té dén ga obejszijo.

Prinasz sze dobí kúpiti vszefelé zselezno blágo, dobra skér, za hrame zselezna potrejbcsina, vszefelé fárbá, za automobile tále i tüdi Sport blágo.

Odprejto po vecséráj Nájbole primejrna Cejna !

Dobro vöobszlüzsávanye dobíte od szlovenca

PÉTER FRÁSZ-a

Nolan-Concilio

HARDWARE COMPANY
232 E. 3rd Street, Beth., Pa.
Telephone 3094

Csi vász nogé bolíjo pridte k-Csáli Löwy-ji. 225 E. 3rd Street, gde sze vam nogé z-vízitejrajo od vucenoga nouz

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Vejka od Glávnoa Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájvéksi Bank vu Bethlehemí

3% interesa plácsa na sparavnoszt polozseni penezaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa)

Jeli Szte Ví Döbili Christmas Club Csek?

Decembra 3-ga je pá "Plácsé Dén" ("Pay Day") bio. Zdrügov reesjouov tou telko pomejni, ka vszi tiszti, kí szo vu Bozsicsen Klub szlísili ino szvoje peneze notri v-bank dávái, szo zdaj doubili szvoj csek od tiszte sume, steri szo notri polozsili i interes od prisparani penez.

Jeli szte Ví bíl med tejmi szrecsnimi ?
Jeli je Vase íné bilou vu nasi knigaj ?

Zacsnite prísesztnoga leta Klub zdaj. Vas csek, steroga Ví dobíte okouli prísesztnoga Bozsicsa de morebidti máli ali velki. Tou vse odtogza sztojí, kak te pascslívo sparali.

Ví lehko velkoga naprávite, csi te zse zdaj zacsnoíi sparati.

Ví zsmetno delate za vase peneze. Naj Vas penez za vász tüdi tesko dela. — Zdrüszite sze k-steromikoli razrédi, sze vam dopádne i ví nalehki szkousz prí-dete do prísesztnoga Bozsicsa.

RAZRÉDI SZO: 10c, 25c, 50c, \$1.00, \$2.00, i \$5.00.

Z-toga szí lehko zvolite kelko scséte na keden na sparavnoszt polozsiti k-prísesztnomi Bozsicsi

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House—Kúkeo Trétji i Adams Sts.
Odprejto v-Szoboto po vecséráj od 7 do 9 vöre.

— Nas —

Christmas Savings Club

Eden prílicsen plám za peneze sparanye Za Bozsics ali kaksokoli potrejbcsino

Razréd 25.

Razréd 25. Kotrige plácsajo na keden 25c pédeszt kednou, one dobíjo... \$12.50

Razréd 50.

Razréd 50. Kotrige plácsajo na keden 50c pédeszt kednou, one dobíjo... \$25.00

Razréd 100.

Razréd 100. Kotrige plácsajo na keden \$1.00 pédeszt kednou, one dobíjo... \$50.00

Razréd 200.

Razréd 200. Kotrige plácsajo na keden \$2.00 pédeszt kednou, one dobíjo... \$100.00

Razréd 500

Razréd 500. Kotrige plácsajo na keden \$5.00 pédeszt kednou, one dobíjo... \$250.00

Razréd 1000.

Razréd 1000. Kotrige plácsajo na keden \$10.00 pédeszt kednou, one dobíjo... \$500.00

Gosztanyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

EDNOGA NÉMSKOGA I EDNOGA AMERIKANSZKOGA AVIATIKUSA HISTORIA

Omaha, Neb., nov. — Vu szvetszkoj bojni szta grozen dvojoj mela med szebom dvá aviatikusa vu Francuskom országi, eden amerikanszki eden némski. Amerikanszki je naszlejndye dojsztrejlo némskoga aviatikusa masin ino tak je némski aviatikus, Baron Hans von Ringhausen zgráblenik grátao. Rávnóté némski aviatikus zdaj vzeme za zseno amerikanszko aviatikusa szesztró, stera je med bojnov kak erdésega krízsa obravnaukinya bíla na Francuskom ino tam szta sze szpozna. Preminoucsi keden je prisó vu Ameriko Ringhausen, kí sze je ednáko vu Omaha odpelao, gde ta mela zdávanye z-sznejou.

Ovi prvoga razréda poutnicke szo sze pa z-gládnim strájkom protíli, esi nedo mogli odhájati z-hajouva. Kapitán je szilno dao tá pristelati eden ferry, steri je te nepotrplíve prvoga razréda poutnicke vöd-pelo.

Trétjega razréda poutnicke szo persze na hajouvi osztali. Oni bi lehko príredíli gládni strájk — níti eden kapitán sze ne presztrási od nyega.

Bogáti vszepovszédi májo prestímanye

J. P. Morgan, híresen bankár, vu nazájpotüvanyi z-Europe je Berengária hajouvi nej mogo vözvézati tiszti dén, gda je na amerikanszko zóno prisó, ali Mr. Morgana je tou záto nej zadrzsalo nazáj, ka bi on nej prisó prvlé doj z-hajouva, kak bi vözvézao, ár je po nyega prisó lasztiven yacht ino je na tisztom odhájao z-berengárije.

Tou Je Tiszto Meszto, Gde Jasz Doli Szkladém Moje Nájbougse Blágo!

Vszefelé Decinszki Gvant.

Kaputje, Rokajice,

Zsidane Strunfe,

Tople Strunfe,

Oube itd.

Szakse Fárbe Zsidano Plátno
Zsidane Szrakice za Moske
Z-Csipkatne Férange
Prté na Posztelo

—BAOTA JE ODPREJTA PO VECSERÁJ—

LIPICHOVA

Gvantoga
Blága Baota

M. LIPICH
LÁSZNIK

801-803 E. FOURTH ST.

Nej ka bi zamüdili knam pridti, gda te kaj kúpüvái vaso potrejbcsino za Bozsics

Znanosťni Glászi

Nouvo gorinájdenje od indasnyega szvejta

Čslovecsanstva historia na doszta sztojuzer lej szégne nazáj vu preminoucsoto ino mí z-tej doszta sztojuzer lejto komaj dvej-tri leti poznamo nikakou. Ovo neszmerno vremenje se popolno vu meglo zgubí.

Záto je vszáki nouvi pridátek, steri sze z-té nepoznászti szkázse, je intereszántni, ár pokázse edne sztube, po steri szmo do eti mao prislí.

Dugo szo tak miszlili, ka je greska osznovlenosť Europe nájsztarejsa kultura ino ka szo od nyí doubili vsze, od steroga sze je dale osznávlalo čslovecsanstvo.

Dnesz zse naci známo. Vó sze je pokázalo, ka prve kak szo grki i nyigovoga ploda drúgi fajti od szevra na Medzemelszkoga mourja krajino vdrii, tú je zse čvetécsa kultura bila, z-prevelkimi váraami, z-čvetécsim zsvlejnjom, trzstvom, hajovnov premenbov.

Te indasnye osznovlenosťi eden centrum je Konssos váras bio, na Krájdnom zátoni. Predtém trjézero lejto szo tam zse lúsne palacse sztalé, pörgarsztvo je vu mirovesini, vu dobrouťi zsvlelo. Meli szo robsztva szluge na dománye delo ino na indusztriszko delo. Meli szo vojszko, marinarsztvo.

Konssos várasa pörgarje szo gvúšno tou miszlili, ka ono lejpo zsvlejnje nigdár nemíné ino nyigovoga várasa zmozsosť, bogásztvo osztáne esese na keszejse pokolejnje. Ali potem je prislo opúscsávanye. Konssos sze je porúso ino je eden drúgi plod vzéo prej k vládarsztvo obri szvejta.

Zdaj Sir Artur Evans szlejdí med tejmí porúsimi ino nájnovejse szo intereszántne szpoumenke odprli gori. Najslí szo Minoz kralé eden lúsen mouszt, arkitekture, stere szo vees kak trjézero lejto predetím posztavili.

Čsúdné, naturálne sztebre szo prinészli na szvekloucsó, na steri szo korine, fticsi, nájmre jerébi bílé vónarejzane. Edno podzemelszko hizso szo vu popolnoj cejloti, cilou nedoteknyeno najslí.

Tak sze odpré vó pred nami preminoucsote historie eden list. Ali ka čslovecsanstvo kak sze je osznávlalo do tiszti mao, dokécs je tákse lúsne várasé zdignolo, tomi esese trno doszta sztrtkov temnosťt pokrító drzšj.

Votlíne postúvanye

Indasnye lúdsztvo je vu pobozšnom postúvanyí drzšalo votlíne, podzémnice, ár szo tou miszlili, ka nyigovi bogouvje tam prebívajo. Nisteri afrikanszki národje szo vu votlíni pokápalí szvoje vladáre. Szrejdnjy-afrikanszki négerje szo k-tém grobam hodili po prorokúvanye. Nigdasnyí grki szo na Krájdnom zátoni (vu Medzemelszkom mourji) Zeusť tili edno votlíno, dodonszka i delfibenszka votlína je imenitno prorokúvanye meszto bilou. Tej prorokúvajúcsi votlin čsú dovítne mousi vadlúvanye je gájilo tou túdi, ka vu nyí bívsi gáz ino zsvlejšzke vodé vretinszka voda je vesászi rejszan na haszek bíla vrácsenyé iszkájoucsim betezsníkom.

Votlíne je indasnyí čslovek za prebíválisese núcao, rávnotak, kak med sztvarínov esese dnesz túdi nistere, na prilíko medvid. Blíuzi votlin vu zemlou pokopano sze záto navrsilo vkúper vszákefele čslovecsi i sztvarinszki čsont, szporetreja poszouda, rozsjé, skér ino doszta drúge vnozšine, ka je indasnyega hípa čslovek núcao. Vu aggteleszkoj kaplícnošoga kamla votlíni szo túdi najslí cejle čslovecsé čsont, z-čsont i kamla naprávléno skér, ilojesne čsrepnýé. Tou nájdjenje velko vrejdnosťt má, ár znanosťt tej z-pomocsjouv zná konstatejratí tou, ka kak szo zsvleli nigdasnyí lúdjé ino kaksza je bíla nyigova osznovlenosťt.

Blíszkanye

Franklin Benjamini je prislo obprvim na pamet, ka je blíszkanye obszvojno nej drúgo, kak lúfta iszkrena lekericsnosťt. Franklin, kí je po mestríji stampar bio, je szvoje večserásnye szlobodne vóre ino szvétésnye dnéve vu znanosťtveni kníg drúszbi szpunyávo. Gda je ednouk od toga csteo, ka kuferni drod na konci lekericsnosťt málo iszkro vdári vó, vesászi szí je na blíszkanye miszlo. Na pamet je nyemi prislo tou, ka je mála lekeriska iszkra ino med meglámi losesése blíszkanye je vu rodbini edno z-drúgim. Blíszkanye — je miszlo vszebi — nemre bidťi drúgo, kak neszmerna lekeriska iszkra, stere trejsze za sztrasno i velko grmlanco esújemo eti na zemli. Te szkrivoszťi szlejd je seseo nikakou nájdťi.

Franklin je obprvim tak namínyávo, ka na ednom brejgi dugi zselezén rud posztávi gori, steri z-obláka lekeris k-szebi potégne. Ár je tou miszel nej mogo doprineszťi, vu drúgo formo je priblízso obláke. Z-szvilénoga stofa je sárkány-a napravo, steroga na zgornyem táli je zselezno iglou naléka, naj lekericsnosťt po iglej szkousz vu sárányi od tisztec od dezdszsa vu vlazno koušno zsnouro príde. Franklin je nemirovno pazo, ka bode? Ednouk je szamo na pamet vzéo, ka sze konoupa zsnouora razsesáva. Tou je telko pomejnílo, ka je lekericsnosťt prisla notri. Franklin je szvoj prszť k-klúcsi tekno: z-klúcsa je nyemi na rokou iszkra zleťejla prej. Vu klúcsi je na szreco malo lekerisa bilou ino Franklin Benjamini sze niksza nevolá nej zgdofla. Tou probanye je vu obláčšnom vremení večskrát ponouvo. Vszákihíp je tou poszkúšo, ka je lúfta lekericsnosťt, stera sze vu oblákaj szprávi vkúper, rávno táksa, kak tiszta lekericsnosťt, steroga delo eti na zemli okouli szébe vídimó.

PAZKA!

Vszí tiszťi, steri prehládjenosťt, reuma, plécsnebolezni ledevgyé, roké, nogébolezni, kasla, obízst; zšalodcnom betegi ali vu kaksšom drúgom betegi trpíjo, naj sze zvušpaznosťtjov obrnéjo k-meni

Diana Vrácsne Toplice

JOSEPH HORVÁTH

809 E. 4th Street Bethlehem, Pa. (So. Side).

Telephone: 2174

AMERIKANSZKI GOTOVIPENEZ DOLLÁRE

plácšamo vó tam prej k vu steromkoli várasí ali vszji, brezi dolipotégnyenosťt, po posti ali pa po telegráfi.

SIFKARTE odávamo na stero koli liníjo, za právo cejno.

ZA VLOZŠBE 4-ti percent interesa plácšujemo.

KISS EMIL Bankhizsa
133 Second Ave New York.

PODPÉRAJTE tiszte store steri glasťujejo v-nasi novina!

Potrebno Vam Je

SPARHET, KAH'E, VINSZKO PRESO, VÍLSZKI LAGEV ali na drúgo POHISTVO.

Čsi vam je na tou potrebno, te szamo pridťe kmeni i vidľte, ka te zadovolni zmojim blágom.

Cena je primeni nájrednejša, stero poszvedocsíjo tiszťi kúpei, kí szo zse primeni kúpili edno ali drúgo potrebcsino.

SAMUEL MILLER

317 E. 3RD STREET BETHLEHEM, PA.
Odprejto po večseráj

DÁVNO OBECSANOGA BITJA NASZLEDŮVANYE

Neprijéťno delo sze zvedlo vó med ednov razpítanya tozšbov od ednoga vizíke čsészťi marinarszkoj officéra

New York, N. Y. — Rowland M. Comfort, amerikanszkoj bojnszkoj marinarsztva bívsi námeszťni zapovedník ino Wilsona adjutáns, je razpítanya tozšbov dao notri prouti zseni.

Med razprávlanyom sze je zsené fiskális na edno píszmo zezávao, stero je Comfort tiszťoga hípa k-zsenszki poslo ino vu sterom tou právi, ka esi bí mogo, posteno bí zbio Jus píus Daniel a, onoga čajta marinarszkoj miniszťera.

— Rej-zan szte tou píszali vu píszmi? — ga pítao bírouv.

— Tou.

— Ino zakaj?

— Ár szam od Daniela bedászťo zrvanýe doubó, stero szam szamo záto doprineszao, ár je moj prejdnýk bio. Ali rad bí znáo, ka kaksza briga je tomi k-mojoj zsenídví?

Zsenszka sze je vu Némškom országi narodila ino po szvoje- ga fiskálisa pouti je dónok naznanila bírouvi, ka je med bojnov nyéni mouz ednouk vu pekeo zšelo amerikanszko zšztavo. Comfort tou tají.

Znizšane cejne na vszej cipelaj

Zdaj jeszťe prilíka za vszákoga Szlovenca, naj szebi CIPELE po znizšenoj cejni lehko kúpi prinasz.

Dobri, mocsni i lejpi CIPELI jeszťe zdaj na ODAJO po trno ZNIZŠENOJ CEJNI, záto pa naj ni eden tou dobro prilíko neníhá vó. Zdaj sze pascsite.

Joseph Gécsek

410 E. FOURTH STREET BETHLEHEM, PA.

— 88 —

Velka čáglosťt je vzéla na nyej mous, gouszťe szkuzé szo nej kapale na líca ino sze vkraj obróula.

— Gucsíte szvekle.

— Nika gucsati valon nemam. Nej bí mogla naprejdati tiszťo zgdobó. Vej zse zvejo, čsi zse nemo eti, — je právla ino brezi vszáke nadalne rejsi sze je opoutila prouti jágerszkoj hízi.

— Ali Péťer jo naszledúvao. Z-náglimi szťopáji sze pasco za nyouv ino jo zaszťavo vu pouti.

— Nepúszťim vász tak odítí. Ovadíte mi: od koj trepecsete, ino jazš oblúbim, ka pomorem na vasoj nevouli.

— Nej mogoucsé, goszpon grof! Nemre pomocsti na tiszťom niscse. Zopszťon bí bilou od toga kale gucsati.

— No ali da pa od kaksze nevarnosťtí sze bojíte? — je szkricsao znouva zaszšiganov netrpľivosťtjov te mladénc, na koga sze deklíne bojnosťt prej k zgrábila, ali ona je na nejmi, szkorzon nejpriszšebno poglédnola na nyega.

— Sto szťa tiszťiva dvá čsloveka?

— Zentai je nyigovo imé.

— Obema dvema. Ali da pa zakaj szťa prisla eszi?

— Ka naj mené odpelata. Odrťneta od moji szťári szťarisov ino odpelata med tákse, stere ne poznam, ne lúbim...

Mladénc je ziszťavajúcs pogledno vu nyéne čsú. Tou je miszlo, ka je Mari rejszan odnorejla ino nevej, ka kaj gucsí.

— Sto szo tiszťi Zentajovi? Gde szam čsúto tou imé?... Gvúšen szam v-tom, ka necsújem obprvim! — je szkricsao, vu szpoumenki iszkávajúcs.

— Pestinszki goszpoudje.

Bridgeport, Conn. i Krajina

ZAVŮPAVNIK: TKÁLECZ ISTVÁN

92 Pine Street

Bridgeport, Conn.

KOLETÁR JÓZSEF

PENEZEPCŠILAJOCŠA, SIFKARIE, NOTAROSKA INO SZEKOLACIJE KANCELAJA

401 HANCOCK AVE. BRIDGEPORT, CONN.

Vreťt z'oc p'itáj. o s z'avi nosťt d o j t' o d o

z' o t' o á z' o t' o l v z' u o t' o

Ci Káhle ai obľebis

seséťe kúpiti, poiséťe gori naso baoto, gde szí za primejro cejno lehko notri szprávité polišťva potrebcsino.

Nájbugse káhle vu velkom prebéranyí drzšimo vu nasoj szkladárnici. Pridťe i poglednite.

Feldman Bratovje

336 Hancock Ave.

Bridgeport, Conn.

Míszli

Lazslívi čslovek tak míszli, ka je prilícšen. Bloudi sze, Szamo lazslívi.

Glaszni lúdjé szo nej szamo záto neprijéťni, ka je nyigov glász neprijéťen.

Kí recsi májo, — tiszťi esese nemajo míszli, ino kí míszli májo, tiszťi trno čseszťou nemajo recsi.

Doszťa lúdi, kí szo ovak čsedni, vu zsenszke navesenosťtí szo bedászťi. Tou je naturnosťt deformálivani, preobryneni nászlad.

Doszťa zsenszke, stere szo ovak bedászťe, vu moskov navcsenoťtí čsedne bodefo. Tou ná r o z t i z v o d j á a j

Húngaria za Pipo Dohán

—Ši Lehko Zapovejte—

Vu 5 i 10 fúntov Paklinaj, 50 centov eden fúnt. Edno Vogrszko pípo k-coj dobite k-vsžákomi zrendelúvanyí. Vu Bridgeportí po fúntaj túdi dobite kúpiti té dohán. Plácšate ga, gda ga dobite. Z-szťaroga krája pipe túdi dobite kúpiti prinasz. Atresz:

HUNGARIA PIPE & TOBACCO MFG.

186 Pine Street
Bridgeport, Conn.

Brezi vugodni zšvcov je nej mogoucsé kúntšarszko szprávo sacati.

Doszťa lúdi túdnosťt szpramení z-tuz nosťt ov.

SZLOVENEČ nes m b r o z szlovensk novín bídťi Pa g r a t e n a p e t e z a z e

mo mao je za nezrášne ná o te g ász, po t e j pravo postamester.

Konec je napravo zšucsávanyí.

Na nemáratni je zdígnó kresčák ino je na líf vao szvojo pout, ali čsi rávno tiszťomi npri éťn mí čsúťejnyí, stero szo nyemi postamestra szlejdýe recsi zrokúvao, doszťa z-lezšejšim szrdcom je nadaljávo pout, kak pa z-kaksim sze je opouto.

Pred szébe je kebžívao preminoucséga večséra z-Márikov valon zšucsávanye ino isztinszko szramoto je čsúto zavolo szvojeja znásanya. Szťalno potvářjanye je meo, ka dekla prepovejdano i szkrívno szpizšávanye drzší z-níkákim, ino potáksem bí vu doszťim zgdíbil pred nyim, bár je mogo vadlúvati, ka k-tomi on nema níksze brige. Zdaj sze nyemi mrzšlo ono potvorno mislejnye ino z-tém sze je zšuro pomírítí, ka je dekla nej vzéla na pamet nyegovo potvornosťt ino prikazšuvajúcsé szkuzé je znábíťi drúgo zrokúvao, véndar píszma vszebina, stero je, kak je postamester pravo, nyej velko szásenosťt zrokúvao. Na szlejdnye je na pamet vzéo, ka je po cejloj brezi cíla pouti z-níkím drúgim nej odprávlao, kak szamo z-Márikov. Ino tou ga je szásznolo.

Doszťa na szamszki bodoucsí čslovek je vzeš szígnuro meo návado z-obracšati vu szvoji mozgáj; ali Péťer je čsúto, ka je tak na dugi i szťalno esese nigdár nika nej zavézalo doli nyegovo pazko. Szmejšao i čsúdivao sze je na tom ino táksa dobra vola je nyemi grátala, ka sze je na glász zaszejo, gda sze je nyegov kony z-prednyim vlecsécséga capása na právi kráj očno, prouti Kalmárovi prebíválisési, stero pout szťa zse čseszťou napravila vkúšno; ta čsedna szťvár je zdaj szamo naszledúvala dnévno-ga sétanya opout.

DARUVANYE NA ERDÉCSI KRIZS

CHILDRENS HOME
(Decé Dom)

P. Za kelko decé jeszte vu tom Doumi meszta ?
 O. Návadno mámo do 50 decé ali bilou je zse do 54.
 P. Odkéc tá deca pride vu té Dom ?
 O. Z- Lehigh i Northampton County-ja.
 P. Vu kelko lejtnoj sztaroszti dejte notri vzezejo ?
 O. Vu dveji leti sztaroszti.
 P. Vu kelko lejtnoj sztaroszti dejte povrzse té Dom ?
 O. Vu stírínájszet lejt sztaroszti.
 P. Kak je decinszko zdrávje vu tom Doumi zagvüsanu prouti nevarnoszti ?
 O. Tak ka szo vcepleni prouti difteriji. Edno pár etoga várasa vrácsitelje brezi vsze sztrokov vrácsijo tou deco vu betégi i St. Lukes spitao pa dá ksenki meszto vu spitáli, gda je potrejbno. Edna nasa velka za spilanye hizsa sze na hitroma lekho premíni prejk na izolejranye meszto, csi je tak potrejbno.
 P. Kakse zravnyane jeszte napravéno za vcsényé toj deci ?
 O. Mí mámo Kindergarten i soulo za soláre gori do pétoza razréda. Potisztom toga tá deca ide vu public soule. Nasa soula vu tom Doumi je pod public solszkov pazkov.
 P. Kaksá spila je dopüscsena toj deci ?
 O. Nase spilno meszto je notri-szprávleno z-hujkancami, z-pej-szkom i z-drügov zvönejsnyov spilov, stero je darüvao Bethlehemszki Rotary Club. Odnoutra mámo velko hizso za spilo za pojbe i edno ménso za deklíne. Po vcezeráj je spila tüdi dopüscsena vu drügo formo i rádio koncerti vu veszélnozsti drzsíjo deco.
 P. Kelko kosta poprejkno na eden dén dejte gorihránti ?
 O. Vu 1923 leti je vszákó dejte vszákí dén kostalo 71 cent za gorihránti.
 P. Jeli sze vszákó dejte notri vze-mesteromi eden sztaris zsvié ?
 O. Vszákó. Vcsászi escse tákse tüdi steromi deteti obádvá sztarisa zsviéta, csi sze na preiszká-ványi vöposzvedócsi ka je boug-se za dejte vu nasem Doumi.
 P. Vu táksém pripetzej sztaris kaj plácsa za deteta osznávlanye ?
 O. Tak kak je mogoucse, ali násztaji szo návadno tou, ka sztaris nemre plácsati telko kelko je za dejte zadoszta.
 P. Kelko je bilou vszega notrije-mánya vu 1923 leti ?

O. \$21,200.38.
 P. Od kakse vretine je tou pris-ló ?
 O. Od COMMUNITY CHE-S-TA, od County-jov i od personsz ki dárov.

ZAKAJ NAJ DARÜJEMO

Ka naj darüvnicke prirazmijo ino szpoznajo toga dela cíle, po-trejbno je naj vszákí keden pred cstejouce prídejo one pitánya i odgouvori, stero szo od rázlocnsi drüstvov notri szprávleno na té cio. Etoga kédna cstenyé vszebina je odszpodí notri pokazána.

DAY NURSERY

(Gde na decé vudné pazko májo)

P. Ka za cíla má Day Nursery ?
 O. Poszkrbeti sze za meszto, gde je táksa mati, stera delat more hoditi, naj szí przislüzsi szvoj vszákdenéjsnyí krüih, lekho povrzse szvoje dejte, ali deco teccász ka ona dela i naj deca vu tom vrejmeni vu gvüsní rokáj bodejo. Tüdi sze poszkr-bi za táksó deco, stero nema douma teccász, ka sze drügo dobro meszto nenájde za táksó deco.
 P. Zakaj je tou potrejbno ?
 O. Záto ár je tou doszta bougse za táksó mater, stero je dovica naj sze nyéna familija ne raztrga naj vküper osztáne i naj je deco nej potrejbno vu szíromaski hram poszlati.
 P. Sto vsze lekho núca Day Nur-sery ?
 O. Sterakolí persouna, csi je na tou potrejbna vu Bethlehemí ali okroglíni.
 P. Do kelko sztaroszti deco lekho na pazlivoszt dá vu Day Nur-sery ?
 O. Od ednoga leta do stírínájszet lejt sztaroszti.
 P. Jeli sze vu Day Nursery táksa deca tüdi vzezejo, steri obá sztariske delajo ?
 O. Tou je prouti tej cílov, po steri Day Nursery szvoje delo oprávla. Vszáká szvonya sze popolnoma szpreglédne prvle, kak koga notri vzezejo.
 P. Kak je decinszko zdrávje ob-varvano vu tom meszti ?
 O. Tak ka vszákó dejte more vrácsitelszko szvedocsanszto meti prvle, kak sze notri vzeze Csí pa med decov beteg vö-vdári stero je na obrambi vu tom meszti, tiszte na vrácsénye poslejo vu St. Lukes spitao.
 P. Kak sze deco pázi vu tom mesz-ti ?
 O. Tak ka tiszta zszenszka, stera pázi na tou deco, na pazki má nyigovo zdrávje i oponosejnye. Sztarejsa deca vu soulo hodíjo i po solszki vöraj nazáj prídejo vu Nursery. Ménsa deca pa

dobí spilo za spilanye. Vszákí keden eden dén popoldnévi deca poszlühne one pripoveszti, stero sze nyoj naprej dájo i drügo vcsényé tüdi dobíjo.
 P. Jeli kaj trbej plácsati za tou szlüzsbo, stero sze na Nursery-ji dá ?
 O. Kaj malo sze racsuna za tiszto jejsztvino, stero deca dobí. Vszákó dejte dobí toplo jejsztvino za obed. stera je szkrbli-vo szkühane.
 P. Gde je Nursery-ja meszto ?
 O. Na Packer Avenue i Polk stre-eti na kükli.
 P. Odkéc dobí Nursery szvojo pomoucs ?
 O. Od COMMUNITY CHESTA Prisesztnoga kédna pitánye i odgouvori bodejo od FAMILY WELFARE ASSOCIATION-A.
(Community Chest)

VELKO ZNICSÁVANYE ALKOHOLNE PITVINE

Vu Pittsburchi ete dní na zrendelüvanye Robert M. Gib-son-a, zavézniškoga okrouz-snoga birouva za 100,000 dollá-rov vrejdnoszti, vszevküper 2,000 lagvov, dobre, prouti právdí velke alkoholne vszebi-ne pívo zniesíjo, vlejíjo vu kan-ális. Po zniesényi te prevle-ke vrejdnoszti dobre pívine príde escse páli réd na oni 43 persoun i firm, gde szo te píve vnozszino szühi finaneje najszli, ka naj przisztójni za pre-lomlenye právde pred szodní-jov odgovárajajo. Pívo vu szébe poszérájoucsi kanálisov pod-gani sze zdaj na velki príprá-

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpvnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

vlajo ino tákse lumpanye na-práviyo, kaksega szo escse niti pittsburch-szki szühi agentje nigdár nej meli, pa tiszti bog-me radi pijéjo alkoholno pija-eso...

Teska operácia

— Zakaj szí tak zsaloszen ?
 — Vcezeráj szam szkousz sou edne teske operácie.
 — Vej szam pa esüo, ka je zszena bíla betezsna.
 — Tak je, ali doktor, kí je mojo zseno vrácsó, je vövrezo z-méne — 100 dollárov.

Naznánye Szloveci !

Vszém postüvanoi szloven-com dam naznánye, ka szam na nouvom meszti

Joseph Hotel

oudpro, gde sze dobí vszefelé jejsztvina ino pítvina za primejmo cejno.

JOSEPH GOJTAN
817 Chesnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

NORTH SIDE HARDWARE CO.

Prinász sze dobi szákxa zszlezna potrejbcsina, kakti: Sparhetje, Lampaske i szákxa potrejbcsina za Automobile.

855—857 East Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.
Bell Phone 2508 Cedar.

GDA DE VAM POTREJBCSINA NA POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejnov

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Phone Cedar: 5752-W

Telephone Cedar 8131-R
NOVY'S
CAFÉ & RESTAURANT
 Cor. Madison and Peralto Sts.
 Pittsburgh, Pa.

Postüvani Szloveci ! Szstavite sze pri John-i na kükli, ár tam dobíte nájbougso jejsztvino pítvino. Vszákí szloveci bode z-nájlepsim postenyom vö-obszlüzseni

John J. Chapman, lásznik.

Vi dobíte prímieni kü-piti vszákse féle nájbokse Cigáre i Cigaretline, steri szo sztoga nájboksega do-hána napravleni. Jasz tr-zsim to nájbrednyejse blá-go, naprebéranye vu vszáksem iméni.
 Tüdi vu toj nájlepsj posztávi decinszko spilo dobíte prímieni küpiti.
FRANK EMBERSITS
 923 Chestnut Street
 N. S. Pittsburgh, Pa.

Prímieni dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Prídte vu

S. MALLIN, Vöarszko baoto.

729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

BOZSICSNI DÁRI

Nega bougsega meszta za DÁRE küpiti Moskkom ali Pojbom, kak pa eti. — Pevnougó blága na pre-béranye. Cejna je trno niszika, stero vszákí lekho plácsa.

EDNO PÁR NASEGA BLÁGA

Zsební Roubeseki	Strunfe
Szrakice	Darivítva Blága
Holzstiki	Sweaterje
Mufflerszje	Rokajice
Gvanti	Kolaposje
Zgornykapatje	Sapke

I DOSZTA DRÜGOGA BLÁGA.

Joseph Patz

"MOSKOV i POJBOV BAOTA"

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

F. N. HOFFSTOT, Szednik
 T. W. FRIEND, Podszednik
 GEORGE G. SCHMIDT, Peneznik
 H. J. C. BREKER, Podpeneznik

Penezna Vrejdnoszt \$200,000.00 Cejlo Imánye \$350,000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobíjo z-Arende
 4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

PEOPLE MEAT MARKET

JOSEPH FELKÁR, Lásznik.

Szloveci, kí szí scsé dobro frisko meszou küpiti, on sze naj obrné vu mojo mesznico, gde sze dobi szákse féle frisko meszou za rédno cejno.

849-851 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Telefon Cedar 9529

Vszigdár dobro i rédno bodete vöobszlüzseni, csi prídte vu moj Hotel, ár prímieni dobíte tou nájboukso blágo za nájbrednejso cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásznik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznánye dam vszémí szlovencom, komi de potrejbno na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi náj-bole postenejse vö obszlüzsenyí

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Trno pomali je sou naprej. Vszigdár vu szto-pájaj med dojviszécsmi vejkami. Naednouk ga je glaszen koleszni ropász zbio gori zsznyegovoga pre-mislávanya ino je lejki kolesz vido priblizsávati, na sterom szta zvön kocszia dvá moska szedela. Szam nej radno szí je na od postamestra naprej zglásene gouszte miszlo, po stero je on dnész k-zszleznici kolész poszlo.

Nihao je kre szébe odtirati te kolesz, ali vu pogléd je vzéo vu nyem szedéce ino je vido, ka je med nyima eden sztarejsi goszpoud, drügi pa elegánski, divatnoga gvanta mládi eslovek, z-blejdim varáskim obrázom, z-veszélími ocsámi.

Obádvá szta zdignola krsesáke po vogrszkoj návadi, gda szta sze kre nyega mímo pelala ino on je na nyidva poklon tüdi zdigno szvoj krsesák.

Potem szta sze dale tirala z-koleszom, nyegov ropász je tüdi vészno. Znouva ga je prvejša túhocsa vzéla okouli, stera za tak lüšno napraví logá mirov-noszt, nature nedoteknyeno lepoto.

Dobro je nyemi szpadnolo tou túho meszto, gde od sztotine lejt mao je szamo szuce bilou goszpódár, csi bár je mogo vadlívati, ka nature lepoto vu etoj minuti je nyegova znotrejsnyoszt nej blízszkala nazáj ino ka te napínyávájoucsi zaszmejani zszitek nemiro-ven nászlad krá na nyega. Isztinszko sze je sztrszno, gda szo na kráji vejke szpráscsare pouleg nyega ino lúszta z-kmiesne zelénoszti je Mari sztoelpi naprej.

Obprvim je szamo szvoje lejpo glavou potíszno-la vö od lúszta. Okouli je poglédnola, tak da bi koga iszkala. Potem je z-veszélím lícom sztoelpi naprej ino k-nyej esüdivájoucse pregledüvájoucsemi konyeniki sze pasesila.

— Dobro ütö, goszpon grof, — je právla z-krotkim cšrszstvoga zunejnya glászom. — Jelibár, prvle szo sze z-ednim koleszom pelali eti szé ?

— Postamestra naprés, — je odgovo-ro Péter ino na poklon je krsesák doj vzéo, — steri je prouti jágerszkoj hizsi tirao.

Mari je zamísleno glédala pred szébe, tak da bi szí na tom premislávála, ka kaj naj esíní. Potom je vu dlani szkríla szvoje líca.

— Kaj vam falí, Mari ? — píta z-esüdivanyom te mladéneec.

— Oh, goszpon grof, — je právla ona sztara-joucs, — nevém, ka naj esínim, miszlam ka szí mi velka neszreca protüje.

— Neszreca, vam ? — je szkrícsao Péter ino je dojzszkoeso z-konya.

Mari je na nejmi kumala z-glavouv, tak da bi nyej zszmetno szpadno gues.

— No ali pa kakseféle neszreca ? Guesite, ka raj jo odsztranim.

— Nej mogoucse ? Nej mogoucse. K-meni je pri-keljena, szamo me szmrt obráni od nyé.

— Nemogocsno ? — zácsa sze vszebole esüdivati Verbóczy, kí je szkoron tou miszlo, ka Mari v-kríz guesí, kí je páli na obráz djála roké ino je zaesnola joukati.

— Szénya sze vam, ali szte nejprízszebi ? — píta Péter, nemirovnozsti z-netrplivosztjov príjévsí Mári-ke rokou.

— Znam, ka právim. Naj nevörjejo, ka brezi zroka guesim... Tiszttiva dvá esloveka, steriva szta vu tisztom koleszi szedela, szta poméne przšla, ka naj me odpelata od etec naveke. Ali jasz nemo sla. Nej, nej, ráj merjém.